

TEFSİR DERSİ

2 ARALIK 2019

Sabah

Kitap sayfa: 219

syf 220
syf 221

HADİS SÛRESİ (12. ve 16. Ayetler)

= DEVAMI =

2. Paragrafın Başı

وَلَمَّا ضُرِبَ بِالسُّورِ بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُنَافِقِينَ

Müminlerle münafıklar arasında sur kurulduğu zaman, kurulduğu için

شُبْحَانَهُ

أَخْبَرَ اللَّهَ

ALLAH haber verd

شُبْحَانَهُ

⇒ DUA CÜMLESİDİR.

Burası ara cümledir.

(Sav) Sallallahu aleyhi vesellem gibi - Taalallahu gibi -

Subhanehu gibi - Kudduse sirrihu (ks) gibi - radiyallahu anhum (ra) gibi.

Bunları ana cümlelerin öpesinden saymıyoruz. İrabi mahalli yoktur. (Burda)

Bunu pörmeğden peliyoruz.

Ne demek irabi mahalli yoktur? ⇒ Burda bunu pörmeğden peliyoruz.

Subhanehu dua cümlesidir (Ana cümleye bağlı ara cümle gibi düşünün.)

Ana cümlelerin içinde İRABİ YOKTUR. Yoksa Subhanehu kendi başına

iken, kendi içinde İRABİ VARDIR. Ana cümle içinde bir öpe değildir

çünkü dua cümlesidir. O yüzden irabi yoktur.

Subhane'nin irabi ⇒ Yusebbihu diye MUKADDER bir fiil vardır

Subhane o yüzden mansub gelmiş ve mef'ulü mutlak tır.

⇒ Cehennemde öhünde müminlerle münafıklar arasında kurulduğu zaman

ALLAH (cc) münafıkların söyledikleri şeyi haber verdi.

Ne zaman haber verdi? إِذْ ذَٰلِكَ ⇒ O esnada

يُحْيِي اللَّهُ (cc) şöyle buyurdu:

فَقَالَ: {يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَمِعْتُمُوْا} (Yani)

Münafıklar Müslümanlara seslenirler. (Onlara seslenirler)

« Biz sizinle beraber değildik? » derler. Yani bize yardım edin derler.

⇒ Münafiklar şöyle diyor: ⇒ Biz pörüntüde

pörüntüde sizinle beraber miyiz gibi değil miydik, size öyle pöstermiyar

miydük ((böyle nifak yaparak))

..... نَصَلِّي بِصَلَاتِكُمْ فِي مَسَاجِدِكُمْ
 Sizin camilerinizde namaz-
 larımızı kıldık. "İslâmi eylemler, fiiller yapardık. Sizin gibi İslâm'a ait
 ameller yapardık. Yani; pörüntüde size beraber değil miydik?
 (ve ne'melu bi âmelil islâmi misliküm) →

وَالْجُمْلَةُ مُسْتَأْنَفَةٌ كَانَتْ قِيلَ :
 Bu cümle ayrı bir cümledir.
 Cümle-i müstenîfe dir. Kendi başına ayrı bir cümledir.

Nasıl oluyor Cümle-i Müstenife olduğu zaman? → Sanki denilmiş ki =
 «Sur kurulduktan sonra (Müminlerde Münafıklar arasında) münafıklar ne
 dediler» denilmiş gibi farzediliyor. (Münafıklar; «elem neküm meaküm»
 Yani; «biz sizinle değil miydik» diyorlar.) → Cevaben.

NOT ⇒ MÜSTENİFE : Müstakil olan ara cümledir. Evvelki cümlelere bağlı
 olmayıp, ileriki veya mukadder olan suallere cevap teşkil eden cümle.

فَقَالَ : Bunun üzerine ALLAH (cc) buyurmuş oldu ki,
 يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِّحُوْهُ ^۱ ⇒ Onlara seslenirler. Yani sanki birleñ sormuş, demiş ki
 «Müminlerle münafıklar arasına sur kurulduğu zaman münafıklar
 müminlere ne dedi?»
 فَقَالَ : Ve ALLAH (cc) da buyurdu ki bu MUKADDER SORUNUN ce-
 vabında; «Onlara şöyle seslenirler» diye buyurdu.

NOT ⇒ MÜSTENİFE : 2 anlamı vardır ⇒ 1) Kendi başına bir cümledir.
 2) Mukadder bir sorunun cevabı olarak gelmiş bir cümledir.
 * Yani ortada bir cevap var. Dolayısıyla ondan önce bir cümle anla-
 silması gerekiyor. O cevabı, anlaşılmayı pekiştirerek bir cümle olma-
 pekerir.

* **Yazar da bunu bu anlamda kullanmış... *****
 Sarı ile işaretlenmiş kelimeler, ayeti keşmeler **müstehefetun** dur. Yani
 (Kitapta, derste hocanın işaretlediği kelimeler) mukadder bir sorunun
 cevabıdır.
 Bu kelimeler ⇒ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِّحُوْهُ - يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِّحُوْهُ

كَاَنَّهُ قِيلَ : Sanki denilmiş ki «Müminlerle münafıklar arasına sur kurul-
 duktan sonra münafıklar ne dedi?»
 فَقَالَ : يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِّحُوْهُ ALLAH (cc) da bu mukadder sorunun cevabı
 olarak dedi; «Onlara şöyle seslenirler» diye haber vermiş oldu.

ثُمَّ أَخْبَرَ سُبْحَانَهُ عَمَّا أَجَابَهُمْ بِهِ الْقَوْمُ مِنْهُمْ فَقَالَ :

Onra yüzce ALLAH(cc) o müminlerin, o münafigklara cevap verdikleni seyi haber verdi. Onlarda;

فَالْوَبْلَاءُ → AN → Yani → Elbette, tabii ki dediler.

كُنْتُمْ مَعَنَا فِي الظَّاهِرِ وَلَكِنْ كُنْتُمْ فِي الْبَاطِنِ أَنْفُسَكُمْ بِالْبَغْيِ
 Nifak sebebiyle kendi nefsinizi yoldan çıkardınız

«Evet, elbette tabii ki siz bizimle beraber idiniz, ama sadece dış görünüştü. Camiye gelirdiniz, sizle böyle İslâm elbiseleri piyiniirdiniz. Lâkin siz kendi kendinizi, nefsinizi, nifak sebebiyle yoldan çıkardınız, fitneye düşürdünüz».

اِبْطَانُ الْكُفْرِ → Küfrü işininde saklı tutarak, pizleyerek, nifak sebebiyle kendi kendinizi yoldan çıkarıp, fitneye düşürdünüz.
 Nasıl fitneye düşmüşler? Küfrü işlerinde saklayarak, pizleyerek...

Ne demek «FETENTUM ENFUSEKŪM»? Acaba?
 Kendi nefsinizi, kendinizi yoldan çıkardınız.
 Bakalım MÜFESSİRLER ne demis?

مُجَاهِد demis ki (قَالَ مُجَاهِدٌ) بِالْبَغْيِ → أَفَلَا تَشْرُقُوا

أَفَلَا تَشْرُقُوا

«Ha» Zamiri nefse pidiyor. Nefis müenneştir. burdaki (9) isimam için ordadır.

Fetentum enfusekŭm binnifâpi... ⇒ Siz nifak sebebiyle kendinizi helâk ettiniz, mahvetting.

وَقِيلَ ⇒ Ve başka bir pöhrüse göre ayeti şöyle yorumlamışlar.

Fetentum enfusekŭm binnifâpi... ⇒ ne demek?

بِالشَّهَوَاتِ : قِيلَ ⇒ Bisseheveti ⇒ Canının her istediğini yapar.
 «Shevet» denilince dilimizde bu cinsel dürtü anlamında zannediliyor. Oysa Kur'an da bu anlamda değıl (Bu kelimenin ifade ettiği birçok manâ var.)

Fetentum enfusekŭm binnifâpi bisseheveti Yani; canının istediğini

her şeyi yaparak kendinizi yoldan çıkardınız diyor.

⇒ Kur'an da **SEHVE** kelimesi daha geniş anlamlarda kullanılıyor. Meselâ; bir mevkiye gelmek hırsı, iktidar, makam, mevkî hırsı da bir şehvettir. Kur'an da aslında böyle anlatılıyor. Buna benzer kullanımlar vardır.

Meselâ; Yemek yemeye alâkalı olan **istah** kelimesinde bunla ilgili. **Sehiye - şehve** den gelmiştir, türemiştir. Arapça bir kelimedir. **İstah** da canının birşeyler çekmesi anlamındadır. **İstahı auldı deniz**. Bu da şehvet anlamındadır.

Yeme istahı da, mevkî, makam, diploma hırsı da SEHVE iştir.

Normal **SEHVE** dediğimiz şey Kur'an da sadece kötü anlamda kullanılmaz, sadece cinsel dürtü anlamında kullanılmaz. Bu kelime daha çok insanın işi, dünyası, düşünceleriyle alâkalıdır. İnsanın iş dünyasındaki dürtüler anlamındadır. Yani yemek yeme (**istah**) mevkî, makam arzuları, diğer duygular hepsi birden şehvet ile alâkalıdır.

Evet; denilmişi ki **Yani; "Fetentum enfusekum binnifâpî bisseheveti"** Yani; Canınızın istediği her şeyi yaparak, her türlü lezzetli, şehvetli, hasunuya gidecek şeyleri yaparak, kendinizi helâk ettiniz diyor.

و تَرَبَّصْتُمْ ⇒ **Ve terobbestum** Yani ne yaptınız? Beklediniz, gözlediniz. Beklemek - gözlemek

⇒ Siz, zamanın, Hz. Peygamber (sav) ve Onla beraber olan müminlerin başına belâlar getirmesini beklediniz. Yani siz hep bir gün, Müslümanların başına bir belâ gelmesini beklediniz.

خَوَاتِنُ الدَّافِرِ ⇒ Zamanın insanın başına getirdiği belâ ve musibetler.

و قِيلَ ⇒ Başka bir yorum.

و تَرَبَّصْتُمْ ⇒ Beklediniz, gözlediniz.

بِالتَّوْبَةِ

Sürekli Töveyi gözlediniz, beklediniz.

Böyle yorumlayanlarda olmuştur. Ama 1. yorum yani üstteki yorum daha doğru bir manâ içermektedir. Yani **Siz, Hz. Peygamber (sav) ve onun yanındaki müminlerin başına bir belâ gelmesini beklediniz** yorumu, manâsı daha uygundur.

Başka nasıl yorumlanmış?

Siz kendinizi şüpheye düşürdünüz, Hz. Peygamber (sav) başına bir belâ gelmesini beklediniz. **Başka ne yaptınız?**

وَأَنْتُمْ فِي أَفْرِ الرَّيِّ (Yani) **أَيُّ** ⇒ **شَكُوتُمْ فِي أَفْرِ الرَّيِّ**

Dinin emri konusunda da şüpheye düştiniz.

Yani; Din konusunda şüphe duyduunuz. Din meselesi hakkında şüpheye düştünüz. Yani bu dinin ALLAH'tan gelip gelmediği hakkında, konusunda şüphe duyduunuz» deniliyor.

... وَلَمْ تُصَدِّقُوا... → Tasdik etmediniz... (Neyi tasdik etmediler?)

Bimā nezele minel kur'ani → inen kuranı tasdik etmediniz. (Baska neyi kabul etmemişler, tasdik etmemişler?)

Ve lâ bil mu'cizatiz zahirati → Apaçık mucizeleri de kabul etmediniz. Yani apaçık mucizelerde pördünüz ama yine de Kuranın indirilişini kabul etmediniz, halâ tasdik etmediniz ey münafıklar!!

Sonra ne oldu?

وَعَزَّزْتُمُ الْإِثْمَ → Sonra böyle kuruntular sizi aldattı. (Hangi kuruntular?) **الباطلة** → Batıl kuruntular sizi aldattı.

Böyle batıl, boş, kuruntular sizi aldattı. Öyle kuruntular ki, iste beklediğiniz o şeyde bunlardan biriydi. O, insanların başına gelmesini beklediğiniz belâlarda, sizin o kuruntularınızdan biriydi isten-

→ Bu münafıklar bir türlü müslüman olmuyolardı ama camiye de geliyolardı. Niye? Çünkü bunlar hep şey bekliyolardı. Birpün bu müslümanların hepsi öldürülecek, yokolacak, onlarda kurtulacaklardı. Onlara göre müslümanların yolu yol değildi. Bunlar devlete baskaldırmışlardı. Başları, sonları, akibetleri iyi değil diye düşünüyolardı. Hep böyle bir beklentileri vardı. (feterabbestum...)

Garrat kûmul emaniyyu → İste bu batıl olan ümitsiz beklentileriniz, kuruntularınız sizi mahvetti. Onla oyalanıp durdunuz. Hep bunu beklediniz. Birpün müslümanların başına bir belâ gelecek ve onlardan kurtulacağınız diye düşünüp durdunuz. Kendimizi kurtaracağız diydünüz.

Neydi bu batıl kuruntular? İste bunlardan biride müslümanların başına gelmesini beklediğiniz o kuruntulardı. (Müslümanların başına bir belâ gelecek o pün biz kendimizi kurtaracağız, onlar kurtulamayacak düşüncesi...) Siz hep bunu bekliyordunuz.

وَقِيلَ → Bir başka pörüşe göre demisler ki;

Bu ümniye (kuruntu) nedir? Bunların, bu münafıkların sürekli beklentileri bu kuruntu nedir? Denilmiş ki;

قَوْلِ الْأَمَلِ → Uzun yaşama arzusu. Şi türlü istekleri bitmiyor. Rasül

6
daha ömrüm var, uzun yaşayacağım. Daha sonra, yaşlanınca
örtünürüm, namaz kılarım, ibadet ederim.. diye düşünüyorlar. Sanki dünya
hiç bitmeyecekmiş gibi... Ölümü hiç düşünmüyorlar. Sanki çok uzun yaşaya-
cakları parantiymiş gibi.

Tûlî emel nedir? Ölümü hiç düşünmemek, sanki çok uzun yaşaya-
cakmış gibi davranmak. Beklentilerin uzun olması.

وَقِيلَ ⇒ Başka bir pörüze pöre; bu **ümniye** (kuruntu) kelimesi şöyle
açıklanmış.

Ma kânu yetemennevnehu min da'fil mü'minine ⇒ Müslümanların
zayıflamalarını bekliyorlar, temenni ediyorlar, arzuluyorlar. (Böyle yorumla-
yanlar da var.)

وَقَالَ قَتَادَةُ ⇒ KATADE şöyle diyor. (**الْأَمْنِيَّةُ** kelimesini söyle)
açıklıyor
kuruntu

Burada geçen **emâniyyu** kelimesi şeytanın aldatmalarındır.

وَقِيلَ الْأَنْبِيَا ⇒ Başka bir pörüze pöre; bazıları ise «dünya sizi aldattı»
diyor. (Yani ve fiyle **garraatkumul emaniyyu** / **garraatkumul dünya**)

Bazıları demiş ki: Af beklentileridir. ⇒ **huve tamauhum fit mâ'fireti**

Nasılca ALLAH (cc) affeder, hoşgörür. Bu kadar kâfir varken **Affedilme**
benimi ateşe atacak diye düşünmektir, böyle beklenti içinde olmaktır.

BUDA ÖNEMLİ BİR YORUM... Bu da başka bir kuruntudur, beklentidir..
Yani ümniyedir. (Emaniyyun) O kadar kötü, ahlâksız insan varken, bizi mi ateşe
atacak diye bir ümniyedir, kuruntudur.

... وَكُلُّ قَدَرِ الْأَشْيَاءِ تَدْخُلُ ... ⇒ Bütün bu yorumlar, bu şeylerin hepsi, tüm
örnekler ümniye'nin (emaniyyun kelimesinin) açıklamaıdır, tanımının içinde-
dir, farklı farklı örneklerdir, çeşitleridir.

sonra ne oldu?

فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُوَ الْقَوْتُ ⇒ İstedi bu kuruntularla, ümniyelerle uğra-
sırken; derken ALLAH'ın ölüm emri geldi. ALLAH'ın bu emri ölümün felmesi-
dir. **manâ = ölüm**

(سَافِرًا) نَصْرُهُ ⇒ ALLAH'ın zaferi diye yorumlayanlarda vardır.
ALLAH'ın (cc) zaferinin felmesidir.

Üçü ALLAH'ın (cc), Peygamberine gönderdiği zaferi ve yardımlarıdır.

«Hani siz hep böyle birpün müslümanların öldürüleceğini düşünüyordunuz ya... Ama
ne oldu? ALLAH'ın (cc) emri, yani zaferi geldi. **2. manâ = ZAFER**

KUTADE söyle yorumlamış: الْقَا۟۟مُ
ALLAH'ın (cc) emrinin gelmesi demek, ALLAH'ın (cc) onları cehenneme atma-
sıdır. Şöyle düşünerek ayalandığı ve derken ALLAH'ın (cc) ateşe atma, ceh-
neme atma emri geldi demektir. diye yorumlamış.

Bazı? غَرَّكُم بِاللّٰهِ الْغَرُورُ Şöyle ALLAH'a karşı aldattı. (Kim aldattı?)
(Çok aldatan şey olan şeytan aldattı)

غَرَّ ⇒ Çok aldatıcı. Fail kalıbındadır. mübalâğalı ismi faildir.

* BURDA BİR AZ YORUM FARKLILIKLARI VAR.

قَرَأَ الْجُمُودُ ⇒ cumHUR burayı fethali okumuş. غَرَّ (garur) olarak
değilde غَرَّرَ (garur) olarak okumuş. (el garuru) şeklinde

Burdaki sıfat SIFATI müSEBBEHE dir. FAİL kalıbındadır.

غَرَّ den gola çıkmış غَرَّ olarak okumuş.

(aldattı) (çok aldatıcı)

الشَّيْطَانُ ⇒ GARUR kelimesiyle anlatılmak istenen SEYDURdur.

Şeytan sizi kandırdı. Neyle kandırdı? ALLAH'ın adını kullanarak kandırdı.

(BİLLAHİ → ALLAH'ın adı) Hâssa ALLAH'ın (cc) mesajlarını kullanarak, şeytan şöyle
ALLAH (cc) ile kandırdı, aldattı.

⇒ Bunu; ALLAH'a (cc) karşı kandırdı ⇒ diye de yorumluyoruz da... Ama burada
YAZAR farklı yorumlamış. (Yani);

... بِحِلْمِ اللَّهِ ⇒ Şeytan sizi ALLAH'ın (cc) sefkatiyle, çabuk öfkelenme-
si ile sizi kandırdı. Ve size mühlet vermesiyle sizi kandırdı.

Şeytan neyin tefsiri ⇒ الْغُرُورُ kelimesinin tefsiridir. (aldatıcı, kandırıcı)

الشَّيْطَانُ بِحِلْمِ اللَّهِ ve imhalihi neyin tefsiri ⇒ اللَّهُ'nin tefsiridir.

(بِحِلْمِ اللَّهِ) ⇒ BUNLARIN ARAPÇULUKRINI BÖYLE EZBERLEYİN!!!

Yani (ve garraküm hadeeküm) Çok aldatıcı olan şeytan sizi kandırdı.

Şeytan ALLAH'ın (cc) sefkatiyle, merhametiyle sizi kandırdı.

ALLAH (cc) çok sefkattidir, merhamettidir. Yaslanınca örtünürsün, yastanınca namaz
kılarsın, ibadet edersin diye ayalar, kandırır. Kâfirler dururken seni mi yolar.
ALLAH sana daha çok ömür vermiş...

Ve parae Ebu Hayyûti ve Muhammed İbnis Semipl ve Simek İbnü Harbin

bi dammiha ve huve masdaru...

⇒ Bunlar da GARUR kelimesini ötreli okumuşlar. GURUR diye okumuşlar. GURUR
diye okununca da MASTAR oluyor Bidammiha dedip Gayin harfini ötreli
şekilde okumuş olmalıdır.

Ey Münafıklar!

8

فَالْيَوْمَ لَا يَتُوفَى مِنْكُمْ فِدْيَةٌ تَقْدُونَ بِهَا..... Dolayısıyla iste bugün kendinizi cehennem ateşinden kurtarmak için vereceğiniz hiçbir fide sizden alınmayacak, kabul edilmeyecek.

Ey Münafıklar! Sizden de, ALLAH'ı (cc) acıktan veya pişliden inkâr edenlerden de asla fideye alınmay, kabul edilmez.

Ne olacak peki?

يَا أَيُّهَا النَّارُ ⇒ Sizin varacağınız yer a testir, cehennemdir. Sizin konacağınız, eviniz, varacağınız yer, sığınacağınız yer cehennemdir, a testir. مَاؤُكُمْ = (merci' anlamında) ismi mekân'dır.

menziliküm / en naru = Döneceğiniz / Sığınacağınız / Varacağınız } yer / a testir.
MÜBTEDA HABER Mübteda Haber

هِيَ مَوْلَاكُمْ ⇒ (Cehennem) sizin sahibinizdir. Siz oraya daha lâyıksınız. Cehennem size daha lâyıktır.

Burda Mevlâ ne demek? MEVLÂKÜM ⇒ Yani size daha lâyıktır. Biri size dese ki MEVLÂ kelimesi normalde sahip çıkan, yöneten, barındıran demektir. «Sen nerden bunu "size daha lâyıktır" anlamına sevirdin?» Ayette geçen MEVLÂ kelimesi aslında; insanın faydalarını yöneten kimsedir, kısıdır. Mevlâ, aslında; idare eden demektir.

Peki noldu? Neden bu Mevlâ kelimesi, yönetimin perrektirdiği şeyler içinde kullanıldı.

وَقِيلَ ⇒ Denilmiştir ki; مَعْنَى مَوْلَاكُمْ ⇒ Bu ayette geçen Mevlâ kelimesinin anlamı, manâsı

«mekânuküm» ⇒ Sizin yeriniz demektir. (Yakınlık) an purbin

عَنْ قَرَبٍ ⇒ Bu da yakınlık kelimesinden türemiştir. Mevlâ'nın birde yakınlık anlamı vardır ya. Mekânuküm; mekân demektir. Sizin mekânınız

مِنْ الْوَلِيِّ وَهُوَ الْقَرَبُ ⇒ Veli kelimesinden türemiş. O da yakınlık kelimesinden türemiştir. (Veliye / Yeli... den ona doğru olan, ona yakın olan demektir.) Ondan türemiş olduğunu düşünenlerde var.

وَقِيلَ ⇒ Demiş ki... Bu da 2. görüş

إِنَّ اللَّهَ يَرْكَبُ فِي النَّارِ النَّيَّاةَ وَالْعَقْلَ ⇒ Yüce ALLAH (cc) ateşin içinde hayat ve akıl meydana getirecek. Dolayısıyla onun için ateş kâfirlere karşı öfkesini ortaya, acıya çıkaracak. Cehennem onları yönetecek. Ondan dolayı ateş sizi yönetecek. Yani sizin hakkınızdan pekiyor. Burda perçek manâ da kullanılmış. Meccaz değıktir. Çünkü cehennem sizin patronunuz olacak, yöneticiniz olacak. Çünkü cehennem

akıllı ve hayat sahibi olacak. Bu penelde «**Hel min meaid**» diye cehennemin dile pelecipini söyleyen ayetlere göre böyle düşünenlere ait bir pönüştür. Bunu düşünenlerden bazıları cehennemin perçekten canlı bir varlık olduğunu düşünürler. Ama ekseni ulema bunun mecaz olduğunu söylerler. Burdaki bu düşünce cehennemin canlı ve akıl sahibi olacağını düşünenlere ait bir yorumdur.

﴿قِيلَ﴾ Denilmiştir ki; **الْمَغْنَى** ⇒ Ayetin manasında; {«**hiye mevlaküm**» demek «**hiye nasirüküm**» demektir.} diyorlar. Yani; «**O, (cehennem) sizin yardımcınızdır**» demektir diyorlar.

Ama cehennem onlara yardım etmeyecek ki, yakacak !!!??? İşte burda bir ironi var. Akıllı var, dalpa peçiyorlar. Yani; size çok püzel yardım edecek, sizi yakacak !!! diyor. O yöneticinizdir, sizin hakkınızdır çok püzel pelecik demektir diyorlar. Burda **TEHAKKÜM** var, **hakaret** var. **Alay** ifadesi var. **Peki Araplarda böyle birsey var mı? Zıt anlam kullanmak?**

⇒ İskence işin püzel zıt bir anlam kullanılıp, sonrada hakaret ve alay anlamı çıkan birsey var mı?

قَوْلُ الشَّاعِرِ = Şair demiş ki...

⇒ **Tahiyyatı beynihim darbun veciu**

Aralarındaki selâmlaşmaları boyun vurmak ve yaralamaktır, birbirinin kemiklerini kırmak ve yaralamaktır. 2 ordu, 2 kardeş birbirine böyle selâm verir mi hiç? Burda **Alay** var. Birbirini öldürerek, vurarak, yaralayarak selâm olur mu hiç?

İşte burda da alay ediliyor. Ş sizin sahibinizdir, yardımcınızdır derken orda **Alay** ediliyor.

⇒ **يُنْفِثُ الْمَقْصِيرَ الَّذِي تَصِيرُونَ إِلَيْهِ هُوَ النَّارُ** ⇒ Ne kadar kötü (**Zemm fiili**)

O pidecepiniz, işine pırecepiniz yer, ateş, cehennem, dönüş yeri olarak ne kadar kötü bir yerdir.

Medh ve Zemm Fiillerin bir mahsusu bir de faili olur.

Burda kastedilen ifade «**bi'sel masiru, huven nâru**» şeklinde takdir edilmiştir. Ş dönüş yeri olan cehennem ne kadar kötü bir yerdir.

Ebi Seybe, İbnü Cerir, İbnul Münzir, İbnü Ebi Hatim... ⇒ Abdullah b. Mesud dan pelen bir rivayet var.

يُنْفِثُ نَوْرَهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ ⇒ Bu ayetle ilgili daha önce de konuştuk.

Şöyle anlatmıştık: Müslümanların nuru onlarından pıder ve onların yolunu aydınlatır. demiştik.

Bununla ilgili Abdullah bin Mesud şöyle demiş:

«Müslümanların nuru, onlara ALLAH (cc) tarafından, amellerinin kıymetine ve miktarına göre verilir, bahsedilir. Yani herkesin nuru aynı, eşit değildir.

Nasıl olur peki?

öyle müslümanlar vardır ki;

... يَمْشُونَ عَلَى الصِّرَاطِ ⇒ Sıratın üzerinden geçerken kiminin nuru dağlar kadardır, çok büyüktür. Ve müslümanların bazıları da vardır ki onların nuru hurma ağacı kadardır. Ve müslümanların nurunun en af olanında nuru parmağı kadardır. Bazen söner, bazen yanar. Yani küçüktür, baş parmağı kadardır bazen yanıyo, bazen söniyo. (Rivayet burda bitiyor.)

Ve eh race ibni Cerir ve ibnu Merdeveyh vel Beyhaki fil bd si an ibn Abbas

Beyhaki, Dirilis kitabında aktarıyor. Kimden aktarıyor? **ibn Abbas dan**

قال ⇒ Demiş ki;

Beynemen nâsu fi gûlmetin iş beasallahu nûran... ⇒ İnsanlar karanlık içinde olduğunda ALLAH (cc) onlara bir nur gönderir. Müslümanlar o nuru gördükleri zaman o nura doğru yönelirler. (Rivayette mahserin karanlığını anlatıyor.)

1. Rivayette ⇒ Nur, Müslümanlardan, Mü'minlerden kaynaklanıyordu. (Amellerinin büyüklüğüne göre nurları oluyordu.)

2. Rivayette ⇒ Nur, ALLAH'tan (cc) kaynaklanıyor. Nur ALLAH (cc) gönderiyor. İşte o nur müslümanlar için, ALLAH'tan (cc) gelen bir rehber olur ve onları cennete götürür, yol gösterir, yoldaş olur.

NOT = Diğerinde Müslümanların nuru öteninden pidiyordu. (1. rivayet)

Bundaya Mü'minlerin ALLAH'ın (cc) gönderdiği nur onlara rehberlik ediyor. (2. rivayet)

Felemma ra el münafiqünel mü'minine gadin talebu ilân nûri tebiûhum: Münafıklar, mü'minlerin, müslümanların nura doğru pittiklerini pörünce onlar da müslümanların peşine düşerler. Peki ne olur?

فَأَنظَرَهُمُ اللَّهُ عَلَى الصُّلُوقِ ⇒ Yüce ALLAH onların (münafıkların) önüne karanlık koyar. Münafıkların üzerne orayı karartır.

فَقَالُوا جِئْنَاكَ ⇒ Ve o esnada müslümanlara şöyle derler:

أَنْظَرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ ⇒ Biz bekleyin ey müslümanlar, nurunuzdan biraz alalım derler.

Emir olduğu için Cezmli geldi... Burda emir var.

فَلَمَّا كُنَّا مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا ⇒ Çünkü dünyada biz sizinle beraberdik dediler. (Münafıklar diyor.)

قَالَ الْقَوْمُ مِنْكُمْ ⇒ Bunun üzerine Müslümanlarda onlara der ki;

... اَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ ⇒ Arkanıza dönün. Karanlıkta peldiğinizi yenedönün ve nuru onda arayın derler.

فَالْتَمِسُوا هَذَا النُّورَ → Nuru orada arayın diye hitap ederler.

Ve ehracet Taberaniyyu ve ibnu Merdeveyhi' anhu pale: Taberani aktarmış, ibn Merdeveyh de ondan aktarmış.

Gale Rasulüllah (sav): Rasulullah (sav) buyurmuş ki:

« İnnallahe yedun nâse yeumel füyameti bi' ümmehetihim setren minhu ale ibedihi ... »

Yüce ALLAH (cc) kıyamet gününde, kullarının günahlarını örtmek için, insanları annelerinin ismiyle qâpiracak.

« Ve emme indessirati fe innallahe yu'ti külle mü'minin nûran ve külle münafigîn nûran »
Sirata geldikleri zaman her müslümana 1 nur verir, her münafiga da bir nur verir.

« Fe izestevev ales sirati selebâllahu nural münafigi'ne vel münafigati »

Sirat üzerinde durdukları zaman ALLAH münafig kadın ve münafig erkeklerin nurlarını, ışıklarını çekip alır.

Fe palel münafigi'ne = Münafiglar derler ki;

اَنْظِرْنَا نَخْتِيشَ مِنْ نُّورِكَ « Bize izin verin, biraz mühlet verin, bekleyin sizin nurunuzdan biraz alalım » derler.

Ve palel mü'minune → Mü'minler, müslümanlar derler ki;

رَبَّنَا اَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا « Rabbimiz, bizim nurumuzu tamamla » derler.

« Felâ yezkûru inde zâlike ehadun ehaden » Bu olay esnasında hiçkimse hiçkimseyi anmaz. Herkes kendi derdine düşer.

Burasıda bitti...

« Ve fil bâbi, ehadisu ve eserun » (mahser - sirat) Bu konuyla ilgili pekçok hadis ve rivayetler vardır. (Ama bu kadar yeter, hepsini anlatmıcam demek istiyor müfessirimiz) ☺

« Ve ehrace abedubnu humeydin an ubedete bnîs samiti »: Ennehu kâne ale sûri beytil maqdisi febekâ... »

Hız. Ubed ibnîs Samit, Mescid-i Aksa'nın duvarı (sûru) üzerindeydi.

Derken qâlayı verdi. Ona

Fe piyle lehu = Dediler ki

مَا يَبْكِيكَ ؟ « Niçin ağlıyorsun? deni »
ağlatan sebep nedir? derler.

Fe pale = Dedi ki;

«Hahuna, ehberane Rasulillah (sav) ennehu rae cehenneme»
 «Rasulullah burayla ilpili (sûr) cehennemî pördüjünü» bize haber vermi-
 ti. Bundan dolayı aşıyorum» diyor.

(Not = Yanlış anlaşılmasın, o sur üzerinde Peygamber (sav) pördüjünü
 söylemiyor. Sadece o sur ona cehennemdeki suru hatırlatmış. Yanı
 Peygamberin anlattığı, cehennemdeki sur aklına gelmiş, çâğırışım yapmış,
 onun için aşılamış.) Tefekkür etmiş yani. 1. rivayet

Ve ehrace abdubnu humeydin vebnu ceririn vebnu münzirî vebnu
 ebi hatimin. Vel hakimü ve sahhabahu, vebnu asekira an abdillah
 ibni amribnil as

H. Amr b. As'ın oğlu Abdullah bize aktarıyor. (Çok zeki bir insandı)

Gale = Demis ki;
 «Innessurallegi zekerallahu fil pur'eni fe duribe beynehum bi sûrin
 huves surullezine fi beytil maddisi betinuhu fihirra metul mescidu
 ve zahiruhu min fîbelihit azebu yea'ni vâdi cehenneme vema yelihi»

Kur'anda ALLAH'ın zikrettiği, bahsettiği sūr (ARAF); Yanı
 فُضِرَبَ بَيْنَهُمْ يَسُورُ analarına bir sur kurulacak diye anlattığı o sūr

mescidi Aksa'nın doğusunda bulunan surdur demis. (Peygamberin
 anlattığı) 2. rivayet

* Yukardaki 1. rivayette; o surun cehennemdeki suru çağırıştirdığı
 hatırlattığı ama o olmadığı söyleniyordu.

* 2. rivayette ise; Bu surun, Mescid-i Aksa'nın doğusundaki
 surlar olduğu söylenmiş, öyle yorumlanmış.

NOT ⇒ Beyt ül Makdis neresidir? Sur neresidir? } internetten
 Doğusu neresidir? Kuzeyi neresidir? } Mescid-i Aksa'yı
 (Kendi ülkemize göre konumunu bulabilirsiniz.)

Sarı Kubbe ⇒ Kubbetüs Sahra
 Kubbe Kaya

Kubbetüs Sahra dediğimiz şey, H. Peygamberin Miras'ta üzerine bastı-
 ğı kayanın, buranın gemininin altında olduğu düşünülüyor.

Solda (püneye doğru) Siyah Kubbeli bir mescit var.

El Musallâl Kibeli diye «Kible Camisi» adını verdikleri bir yer var.

Solda Musallâl Mervani denilen «Mervan Camisi» adını verdikleri yer var.

Orda Hayt ul Burak dediğimiz; Yahudilerin (kırmızıyla işaretli) Apkma Davarı
 dedikleri yer var. Biz oraya Burak Davarı diyoruz. İstisna M. 14...

Hayt ul Burak (Burak Duvarı); Hz. Peygamberin (sav) Burak'ı bıraktığını düşündüğümüz yer var. Burda, Müslümanlara ait bölümlerde küçük kubbeler var.

Peki Mescid-i Aksa neresi? Mescid-i Aksa orda pördüğümüz dikdörtgen duvarın tamamıdır. Mescid-i Aksa denilince bazıları siyah kubbeli yer, bazıları sarı kubbeli yer zannediyor. Aslında bu kale duvarlarının olduğu yerin tamamıdır. Orası **HAKEM BÖLGESİ** sayılıyor. İçinde kütüphaneler, mescidler, camiler, Peygamber mezarları vardır. Büyük bir alandan bahsediliyor.

Bunu niye söyledik?

* Biraz önceki en son rivayette bu bahsedilen surun **Mescid-i Aksa'nın** doğu surları olduğu söylenmişti ya...

NOT = Bazı İslam Tarihçileri Beyt ül Makdis ifadesinin, Kudüs'ün tamamı olduğunu düşünüyorlar, söylüyorlar. Burayı, tüm şehri, onun dış surları diye anlamamız gerektiğini söylüyorlar. Ama biz genelde bu Harem Bölgesi surları diye düşünüyoruz. Biz bu surların ismini **Beyt ül Makdis** olarak kabul ediyoruz.

----- **بَابَةُ فِيهِ الرَّحْمَةُ** Bu duvarın iç tarafı, cennete bakan tarafı rahmettir, yani namazpâhtır.

و ظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ Bu duvarın dış tarafı ise azaptır, yani cehennem çukurudur. Azap vadisidir.

Doğu sark duvarı → iç tarafı = Rahmet, mescit (Müslümanlara ait)
→ dış tarafı = Azap, cehennem çukuru (Yahudilere ait)
Duvarın dışı da cehennemdir derler.

Velâ yehfeke enne tefsirassuril mezkûrî fil pur'ânî fi hezihîl âyeti Senden kaçmadı. Kur'anda zikredilen, ifade edilen, ayetinde geçen bu sur tefsirinin, yorumunun, Beyt ül Makdisde olan bu sur, bu duvar olduğu senden, senin yüzünden kaçmadı, kaçmaz, kaçmamalı. Artık bunu öğrenin.

Mâ lâ yedfekebu megalun, ve lâ siyyeme bea'de ziyedeti gaulihi? Bu öyle problemli bir söz ki, bunu hiçbir söz pert çekemeyiz. Bu derece problem taşıyan bir söz olduğunu pördün, bu senden kaçmamalı. Hiçbir pörüpün onu depistiremeyeceği bir problem taşıyor.

Özellikle de şu ek olan söz geldikten sonra; **«بَابَةُ فِيهِ الرَّحْمَةُ»** Yani mescit tarafı rahmettir, merhamet olan taraftır.

«Hele bu kısma pelince onu izah etmek hiç mümkün değildir» diyor. (Tabii bu yorumcuya aittir.)
Fe inne hâze gayru mâ'igat lehul âyetu..... → Ayetin sıyak ve sibakına da ve göstermiş olduğu anlamı da çok yakındır.

Ve eyne yepau beytul magdisi ev suruhu -----

14

Beyt ül Makdis neresidir, sūru (duvarı) neresidir?

Perdeleyen sur ile 2 grup arasını (mü'minlerle -münafıklar) perdeleyerek duvarın, Beyt ül Makdis ile ve duvarıyla ne alakası vardır?

Ya da nereye düşer? Beyt ül Makdis neresidir, onun duvarı neresidir?

Bununla, Beyt ül Makdis ile, Mü'minler ve Münafıklar arasında perde olacak olan duvarın, surun ne alakası vardır yani?

Ve eyyu meahen lizzikr mescidi beytil magdisi hâhune?

Beyt ül Makdis camisini anmanın ne anlamı var. Bu ayette Mescidi Akşa camisinin duvarlarının söylenmesinin ne anlamı var.

Ve in kânel muradu ennâllahe yesupu -----

Eğer anlatılmak istenseydi, bu murad edilbeydi, Yüce ALLAH(cc) onu çekip aldı. Mescidi Akşa'nın sūrunu aldı ve onu ahirette mü'minler ve münafıklar arasında konulmuş bir duvar olarak koyardı. Söyleni ve böyle yapardı. Eğer anlatılmak istenen bu olsaydı Yüce ALLAH(cc) sevkederdi. (Mü'minlerin ve Münafıkların 2 grubunu sevkederdi.) → Beyt ül Makdis'e (Mescidi Akşa'ya)

Yec'alül münafipine harricehu -- → Mü'minleri surun içindeki mescite koyardı. Münafıkları da surun dışındaki mescite koyardı.

Fehum 12 zake alessirati ve fi taripil cenneti.....

Onlar o zaman sırat üzerinde, cennet yolunda olmuş olurlardı. O zamanda Mescidi Akşa da olmayırdı.

Fe in kâne misli hâzettipsir sebiten an Rasulillah (saw) gabilnehu ve emenne bihi

Bu benzeri yorumlar sabit olsa bile, Rasulullah (saw) den pelseydi onu kabul eder, iman eder, tasdik ederdik.

Ve illâ felâ kerâmete velâ gabûle...

«Eğer Ondan sabit olarak pemediyse, Peygambenden pilmeyen his bir rivayetin değeri yoktur, kabul edilmez» diye kendi yorumunu söylemiş oldu.

Ve ehracel Beyhakiyyu fi Suabi an ibni Abbas'in fi gaulih:

Beyhaki, Suabin iman kitabında, ibn Abbas dan aktarıyor. Yüce ALLAH'ın (cc) su ayetiyle ilgili:

وَلَكُمْ نَفْسُكُمْ فَتَنُوا أَنْفُسَكُمْ

Gale → Kendinizi ne ile mahvettiniz? → Bisscheveti vel lezzeti
*Canınızın istediği şeylerle, nefsinizin hoşunuza giden şeylerle arzularla mahvettiniz.

فَتَرَبَّصْتُمْ ⇒ Sonra ne yaptınız? Müslümanların başına bir is, bir musibet, belâ gelmesini beklediniz.

Gale ⇒ Bittoubeti ⇒ Tövbeyi beklediniz.

وَعَزَّيْتُمْ إِلَّا بِإِذْنِ غَشٍّ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ

Kuruntular sizi aldattı. ALLAH'ın emri gelinceye kadar böyle oyalanıp durdunuz.

Gale ⇒ El meutu ve jarrakum billâhi garuru

Gale ⇒ Seytan

Seytan sizi ALLAH'ın (cc) adını kullanarak kandırdı.

NOT ⇒ Yazarımıy diyor ki; eğer o sur Mescid-i Aksa'nın sūru olacaksa, sırat orda olmalı, cennet orda olmalı, mahşer orda olmalıydı. >

Yazarımıy sok keskin söylüyor ama siz hiç araştırdınız mı? Ahiret yurdu denilen hayat; bu dünya tamamen perisan olup, yeni bir dünya üzerinde mi gerçekleşecek, yoksa, burda cennet cehennem vb. şeyler kurulacak da, bu dünya üzerinde mi olacak?

Mutezileye göre; bu dünya üzerinde olacak.

Basılarına göre; Kudüs, dirilis ve mahşer yeridir. Böyle hadisler var. Bu bölge kıymetli ve değerlidir.

Eğer bu rivayeti (Mescidi Aksa'nın duvarıyla ilgili) kabul edersek, o zaman deriz ki Dirilis ve MAHŞER burda olacak.

Mescidi Aksa da iman ve küfrün çatışmasını simgeleyen bir mekân olduğuna için; Mescidi Aksa Müslümanların imanlarını pösteren bir simpedir. Kâfirlerde, Mescidi Aksa'nın duvarının öte yanında olanlar da azaba pıdeceklerdir.

Hı. İsa'nın nüzülüyle ilgili ⇒ "Mescid-i Aksa'nın sokaklarında son ümmet'im Deccal ile savastığı zaman ALLAH, Hı. İsa'yı pönderecektir."

HADİS ⇒ "Ölünerek bile olsa onların yardımına pıdır."

Bu rivayetlere göre belkide böyle yorumlamak mantıklı olabilir.???

DEERİN SÖZÜ

BASARILAR

Gülşüm AEMİROĞLU

